

Uddannelsesordning for uddannelse til specialsygeplejerske i borgernær sygepleje

Godkendt af Specialuddannelsesrådet for Borgernær
sygepleje og Sundhedsstyrelsen den 16. oktober 2018

Indhold

1. Uddannelse til specialsygeplejerske i borgernær sygepleje	3
1.1 Uddannelsens organisering.....	3
1.2 Uddannelsesordningen	3
2. Formål og funktionsområde.....	3
3. Adgangsbetingelser	4
3.1 Meritbestemmelser.....	4
4. Kompetencer ved uddannelsens afslutning.....	4
4.3 Krav til kursisten	5
5. Uddannelsens tilrettelæggelse.....	5
5.1 Fordeling af teori og klinik.....	6
5.2 Specialuddannelsesplaner for teori og klinik	6
5.3 Teoretisk uddannelse	7
5.3.1 Krav til undervisere i den teoretiske del af uddannelsen	7
5.4 Klinisk uddannelse.....	7
5.4.1 Krav til interne kliniske uddannelsessteder	8
5.4.2 Krav til den interne kliniske uddannelse	8
5.4.3 Krav til den eksterne kliniske uddannelse	8
5.5 Afbrydelse af uddannelsesforløb	9
6. Kompetencer ved afslutning af uddannelsesafsnit 1, 2 og 3	9
6.1 Kompetencer ved afslutning af uddannelsesafsnit 1: Kliniske kompetencer	9
6.1.1 Delafsnit 1a: Syge ældre.....	9
6.1.2 Delafsnit 1b: Borgere og pårørende i langvarige sygdomsforløb	9
6.1.3 Delafsnit 1c: Borgere med psykisk sygdom og/eller misbrug	10
6.2 Kompetencer ved afslutning af uddannelsesafsnit 2: Organisatoriske kompetencer	10
6.3 Kompetencer ved afslutning af uddannelsesafsnit 3: Kvalitetsarbejde og forankring af ny viden.....	10
7. Bedømmelse af kliniske uddannelsesafsnit	11
7.1 Obligatoriske opgaver	11
8. Prøver	11
8.1 Prøve efter 1. uddannelsesafsnit	11
8.2 Afsluttende prøve.....	12
8.3 Eksamensbestemmelser.....	12

9. Kursistevaluering.....	12
Bilagsoversigt	13
Bilag 1: Mål for læringsudbytte ved uddannelsens afslutning.....	14
Bilag 2: Mål for læringsudbytte ved afslutning af uddannelsesafsnit 1's delafsnit	15
Delafsnit 1a: Syge ældre.....	15
Delafsnit 1b: Borgere og pårørende i langvarige sygdomsforløb	16
Delafsnit 1c: Borgere med psykisk sygdom og/eller misbrug	17
Bilag 3: Mål for læringsudbytte ved afslutning af uddannelsesafsnit 2: Organisatoriske kompetencer	18
Bilag 4: Mål for læringsudbytte ved afslutning af uddannelsesafsnit 3: Kvalitetsarbejde og forankring af ny viden	19
Bilag 5: Behandling af klage- og ankesager	20

1. Uddannelse til specialsygeplejerske i borgernær sygepleje

Uddannelsen til specialsygeplejerske i borgernær sygepleje udbydes i overensstemmelse med Lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed (jfr. § 16 i lovbekendtgørelse nr. 1141 af 13/09/2018) og Bekendtgørelse om uddannelse til specialsygeplejerske i borgernær sygepleje (BEK nr. 1199 af 28/09/2018).

Specialuddannelsen etableres i 2018 på baggrund af ændret opgavefordeling mellem sygehuse og kommuner og en vurdering af den demografiske udvikling herunder et stærkt stigende antal borgere med multiple kroniske lidelser, der i fremtiden skal behandles, plejes og rehabiliteres enten ambulant, i eget hjem eller eget nærmiljø. Det stiller nye høje krav til sygeplejerskers kompetencer både de kliniske, de organisatoriske og kvalitetsudviklende.

Specialuddannelsen er berammet til 40 ugers fuldtidsuddannelse og skal være afsluttet indenfor 6 år.

Bestået specialuddannelse giver ret til titlen ”Specialsygeplejerske i Borgernær Sygepleje”.

1.1 Uddannelsens organisering

Kommunerne og almen praksis iværksætter specialuddannelsen i samarbejde med regionerne og uddannelsesinstitutionerne.

Uddannelsesansvaret forvaltes af Specialuddannelsesrådet i borgernær sygepleje, som er nedsat i overensstemmelse med Bekendtgørelsens krav.

Sundhedsstyrelsen er tilsynsførende myndighed.

De godkendte videregående uddannelsesinstitutioner udbyder uddannelsen i forpligtende samarbejde med ansættende myndighed (BEK nr. 1199 af 28/09/2018 § 16).

1.2 Uddannelsesordningen

Specialuddannelsesrådet i borgernær sygepleje har ansvar for denne landsdækkende uddannelsesordning, der beskriver de formelle rammer, hvorunder sygeplejersker kan uddanne sig og afslutte med eksamen i Borgernær Sygepleje.

Uddannelsesordningen kan revideres med ikrafttræden fra et studieårs begyndelse. Ved ændringer af uddannelsesordningen udarbejder Specialuddannelsesrådet for Borgernær Sygepleje om nødvendigt overgangsordninger.

Uddannelsesordningen godkendes af Sundhedsstyrelsen.

2. Formål og funktionsområde

Formålet med specialuddannelsen i borgernær sygepleje er, at kursisten udvider sin faglige viden, og udvikler færdigheder og kompetencer med henblik på at varetage funktionsområdet for en specialuddannet sygeplejerske i borgernær sygepleje (BEK nr. 1199 af 28/09/2018)

En specialsygeplejerske i borgernær sygepleje skal på baggrund af specialiseret teoretisk viden og kliniske færdigheder yde sygepleje til ældre medicinske borgere, borgere med kroniske sygdomme og borgere med psykiske lidelser samt borgere med samtidig misbrug.

Specialsygeplejersken skal samtidig kunne koble de specialiserede, kliniske kompetencer med en rehabiliterende og borgerinddragende tilgang, viden om dokumentationsbehov og -krav samt besidde organisatoriske kompetencer, særligt i forhold til tværsektorielle forløb. Herudover skal specialsygeplejersken besidde sundhedspædagogiske og formidlende kompetencer og kunne integrere kvalitetsudvikling med fokus på organisatorisk forankring af viden samt implementering. Funktionsområdet for en specialuddannet sygeplejerske i borgernær sygepleje omfatter således, jf. også bilag 1 i BEK nr. 1199 af 28/09/2018:

1. Klinisk borgernær sygepleje
2. Tværprofessionel og tværsektoriel koordinering og samarbejde
3. Kvalitetsudvikling, undervisning og vejledning.

3. Adgangsbetingelser

Til specialuddannelsen optages ansøgere, der opfylder følgende betingelser jf. BEK nr. 1199 af 28/09/2018:

1. Bestået dansk eller udenlandsk eksamen i sygepleje på professionsbachelorniveau eller
2. Dansk eller udenlandsk eksamen i sygepleje suppleret med videnskabsteori og – metode på diplomniveau eller tilsvarende og
3. Dansk autorisation som sygeplejerske og
4. Mindst 2 års fuldtids erhvervserfaring som sygeplejerske eller tidsmæssigt tilsvarende inden for relevant område (fortrinsvis primær sygepleje eller almen praksis) samt
5. Aftale med arbejdsgiveren om deltagelse i teoriundervisningen og om systematisk og vejledt klinisk uddannelse under specialuddannelsen.

3.1 Meritbestemmelser

Specialuddannelsesrådet kan efter individuel vurdering give merit for dele af uddannelsen.

Opnået merit kan medføre en tilsvarende tidsmæssig afkortning af den samlede uddannelse.

4. Kompetencer ved uddannelsens afslutning

Specialuddannelsen i Borgernær Sygepleje skal sikre, at kursisten gennem tilegnelse af viden og færdigheder i kliniske og teoretiske uddannelseselementer når uddannelsens afsluttende kompetencer. Detaljeret beskrivelse af uddannelsens samlede læringsudbytte med mål for viden, færdigheder og kompetencer fremgår af bilag 1.

Efter endt specialuddannelse har specialsygeplejersken i borgernær sygepleje kompetence til:

- Selvstændigt og sammen med lokale og tværsektorielle samarbejdspartnere at varetage sygepleje til borgere i komplekse og uforudsigelige forløb, der kræver nye løsninger i borgerens eget hjem eller nærmiljø

- Selvstændigt at påtage sig faglig ledelse af sygepleje samt koordinere tværprofessionelle, tværsektorielle og borgerinvolverende indsatser i sammenhængende borgerforløb
- At tage ansvar for egen og bidrage til organisationens udvikling gennem systematisk arbejde med kvalitetssikring, udvikling, formidling og videndeling.

4.3 Krav til kursisten

For at nå uddannelsens læringsmål indenfor de rammer og vilkår, som beskrives nedenfor stilles læringsmæssige krav til kursisten. Kursisten må være forberedt på at indgå aktivt i og tage ansvar for egen læring herunder være indstillet på at både teoretiske og kliniske uddannelsesperioder stiller krav til selvstændig forberedelse og fordybelse, aktiv involvering i læringsfællesskaber med andre kursister, undervisere og vejledere samt til formidling og videndeling på arbejdspladsen.

Uddannelsen kræver IT kompetencer på brugerniveau. Computer, smartphone og/eller tablet er nødvendige redskaber til e-learning, kommunikation, videnssøgning, opgaveløsning mv. Under uddannelsen er kursister koblet på professionshøjskolens elektroniske læringsplatform.

5. Uddannelsens tilrettelæggelse

Uddannelsen til specialsygeplejerske i borgernær sygepleje er på 40 uger svarende til 1 års fuldtidsuddannelse. Den teoretiske del har et omfang på 200 timer svarende til 30 uddannelsesdage fordelt i mindre blokke over hele uddannelsen. Den teoretiske del af uddannelsen udgør således, hvad der svarer til 6 uger af uddannelsens samlede omfang. Dertil tilrettelægges hvad der svarer til 10 dages e-learning (fx webinar) fordelt over uddannelsen.

Den kliniske uddannelse foregår hovedsagligt 'internt' dvs. på eget arbejdssted og i egen jobfunktion over i alt 28 uger samt i korterevarende eksterne klinikophold svarende til 6 uger.

Uddannelsen er inddelt i tre uddannelsesafsnit alle indeholdende både teori og klinik.

Uddannelsen består af følgende elementer:

Uddannelsesafsnit 1 <i>'Kliniske kompetencer'</i>	Uddannelsesafsnit 2 <i>'Organisatoriske kompetencer'</i>	Uddannelsesafsnit 3 <i>'Kvalitetsarbejde og forankring af ny viden'</i>
Samlet varighed: 20 uger	Samlet varighed: 10 uger	Samlet varighed: 10 uger
Teori: 100 timer (15 dage)	Teori: 50 timer (7,5 dage)	Teori: 50 timer (7,5 dage)
Teori i klinik (e-læring): Svarende til 5 dage	Teori i klinik (e-læring): Svarende til 2,5 dage	Teori i klinik (e-læring): Svarende til 2,5 dage
Klinisk uddannelse: Intern klinik: 14 uger Ekstern: 3 uger	Klinisk uddannelse: Intern klinik: 7 uger Ekstern: 2 uger	Klinisk uddannelse: Intern klinik: 7 uger Ekstern: 1 uge
Vejledning/supervision i klinik: 1-2 timer pr. uge	Vejledning/supervision i klinik: 1-2 timer pr. uge	Vejledning/supervision i klinik: 1-2 timer pr. uge

5.1 Fordeling af teori og klinik

Uddannelsesafsnit 1 'Kliniske kompetencer' udgør halvdelen af uddannelsen og dækker hele bredden i den erfarne sygeplejerskes virksomhedsområde. Uddannelsesafsnit 1 tilrettelægges af læringsmæssige grunde i tre delafsnit, der understøtter kursisternes kompetenceudvikling med sundheds-, human- og samfundsvidenskabelige perspektiver:

1. Syge ældre
2. Borgere og pårørende i langvarige sygdomsforløb
3. Borgere med psykisk sygdom og/eller misbrug.

Uddannelsesafsnit 1	Fordeling på delafsnit:		
Uddannelsesaktivitet i alt:	1a) Syge ældre	1b) Borger og pårørende i langvarige forløb	1c) Psykisk sygdom og/eller misbrug
Samlet omfang: 20 uger	7 uger	6 uger	7 uger
Teori: 15 dage	5 dage	5 dage	5 dage
e-læring svarende til i alt 5 dage	Svarende til 2 dage	Svarende til 1 dag	Svarende til 2 dage
Ekstern klinik: 3 uger	6 dage	4 dage	5 dage
Intern klinik: 14 uger	24 dage	21 dage	25 dage

Inkl. obligatoriske opgaver og prøve ved afslutning af uddannelsesafsnit 1

Uddannelsesafsnit 2 og 3 tilrettelægges med den fordeling, som fremgår af skemaet i afsnit 5.

5.2 Specialuddannelsesplaner for teori og klinik

Specialuddannelsens indhold og læringsmuligheder beskrives på to niveauer:

- En specialuddannelsesplan (SUP), der beskriver en ensartet struktur og tilrettelæggelse af uddannelsen i teori og klinik med rum for relevante variationer begrundet i regionale og lokale uddannelsesmuligheder og -behov
- En Individuel specialuddannelsesplan (ISUP), der specificerer den enkelte kursists personlige uddannelsesforløb.

Professionshøjskolerne har ansvaret for at udarbejde og vedligeholde Specialuddannelsesplanen (SUP), så den til stadighed er opdateret og aktuel samt sikrer integration af teori og klinik i kursistens læring frem mod læringsmålene for de enkelte uddannelsesafsnit og eventuelle delafsnit samt for uddannelsen som helhed.

Ansættelsesstedet har ansvar for, at der udarbejdes en Individuel specialuddannelsesplan (ISUP) for den enkelte kursist med afsæt i dennes erfaringer og læringsbehov afstemt med arbejdsgivers vurdering af arbejdspladsens behov.

5.3 Teoretisk uddannelse

Uddannelsens teoretiske elementer foregår fortrinsvist som fremmøde og i mindre omfang som elektronisk distribueret undervisning (e-læring) i kliniske perioder. Den teoretiske del af uddannelsen tilrettelægges i mindre blokke i vekselvirkning med kliniske perioder, der skal bidrage til maksimal integration af teori og klinik i udviklingen af kompetencer indenfor borgernær sygepleje. Dette forudsætter både forberedelse og fordybelse i teoretiske og kliniske uddannelsesrelaterede opgaver mellem fremmøder på uddannelsesinstitutionen.

Undervisningen skal bidrage med nyeste viden og metoder indenfor udvalgte områder. Gennem strukturerede og aktivt involverende læreprocesser udvikles kursisternes forudsætninger for, at opsøge, udvælge, læse, vurdere og anvende teori og forskningsresultater i hverdagens faglige refleksioner i og over handlinger i den borgernære sygepleje. Undervisningen skal give forudsætninger for fortsat læring og kompetenceudvikling indenfor uddannelsens overordnede temaområder efter endt uddannelse.

5.3.1 Krav til undervisere i den teoretiske del af uddannelsen

Underviserne, der varetager den teoretiske undervisning på professionshøjskolerne, skal samlet set have følgende kompetencer:

- Aktuel og relevant klinisk erfaring
- Kendskab til almen praksis og kommunerne
- Uddannet på master/kandidatniveau - f.eks. med sygepleje- og lægefaglig baggrund eller lignende
- Dokumenteret erfaring inden for uddannelsens tre temaområder: 1) kliniske kompetencer, 2) organisatoriske kompetencer og 3) kvalitetsarbejde og forankring af ny viden.

5.4 Klinisk uddannelse

Den kliniske uddannelse foregår hovedsagelig på egen arbejdsplads og i egen jobfunktion foruden i mindre omfang som korterevarende eksterne klinikophold. De kliniske uddannelsessteder skal varetage sygepleje og behandling af borgere i det nære sundhedsvæsen og skal kunne tilbyde relevante læringsmuligheder indenfor den specialuddannede sygeplejerskes funktionsområde samt bidrage til opfyldelse af uddannelsesafsnittets læringsmål.

Såvel interne som eksterne kliniske uddannelsesperioder skal medvirke til, at kursisten tilegner sig viden og færdigheder på et niveau, der muliggør videreudvikling af den enkeltes kliniske kompetencer til at varetage kompleksiteten i den borgernære sygepleje nu og i fremtiden.

På baggrund af målene for de tre uddannelsesafsnit, den landsdækkende specialuddannelsesplan (SUP) samt den enkelte kursists individuelle specialuddannelsesplan (ISUP) tilrettelægges det kliniske uddannelsessted individuelt tilpassede kliniske læringstilbud tæt på borgerne med

mulighed for involvering i relevante borgernære arbejdsopgaver samt løbende supervision og refleksion i et aktivt læringsmiljø.

5.4.1 Krav til interne kliniske uddannelsessteder

- At der tilrettelægges klinisk uddannelse, der sikrer, at kursisten har mulighed for at opnå læringsmålene for uddannelsens tre afsnit: kliniske kompetencer, organisatoriske kompetencer samt kvalitetsarbejde og forankring af ny viden
- At kursisten gives mulighed for at arbejde med obligatoriske uddannelsesaktiviteter, deltage i teoriundervisning og medvirke i sygeplejeopgaver, der understøtter opnåelse af uddannelsens læringsmål
- At det kliniske uddannelsessted sikrer mulighed for, at kursisten er deltagende i det kliniske arbejde ud fra de formulerede læringsmål i uddannelsesperioden
- At det kliniske uddannelsessted udpeger en uddannelsesansvarlig sygeplejerske, som har det overordnede ansvar for det kliniske uddannelsesforløb.

5.4.2 Krav til den interne kliniske uddannelse

Den kliniske undervisning skal tage afsæt i bekendtgørelsens tre uddannelsesafsnit: 1) Kliniske kompetencer, 2) Organisatoriske kompetencer og 3) Kvalitetsarbejde og forankring af ny viden. Den uddannelsesansvarlige skal eventuelt sammen med en vejleder tilrettelægge den kliniske uddannelse, som skal understøtte opnåelse af målene for den kliniske uddannelse.

Det kliniske uddannelsessted stiller vejledning og supervision til rådighed for kursisten svarende til 1-2 timer om ugen. Den uddannelsesansvarlige sygeplejerske eller en udpeget vejleder er ansvarlig for, at kursistens daglige vejledning og supervision er i overensstemmelse med kursistens individuelle uddannelsesplan. Vejledningen kan varetages af en sygeplejerske med erfaring og kompetencer inden for specialuddannelsens emneområder, en sygeplejerske med ledelseserfaring eller projektledererfaring eller en læge. Vejledning og supervision kan desuden varetages af aktører med erfaring inden for uddannelsens mål, f.eks. andre kommuner, almen praksis eller professionshøjskolerne.

5.4.3 Krav til den eksterne kliniske uddannelse

Gennem uddannelsen tilrettelægges korterevarende eksterne kliniske ophold, der sikrer opnåelse af uddannelsesafsnittens læringsmål med et eksternt perspektiv på specialsygeplejerskens funktionsområde.

Kursisten har et medansvar for egen læring under eksterne kliniske ophold, herunder grundig forberedelse og aktiv deltagelse i arbejdsopgaver, dialog og refleksion over fælles problemstillinger i den borgernære sygepleje.

Eksterne kliniske uddannelsessteder skal ud fra kendskab til uddannelsesafsnittets læringsmål kunne stille et relevant læringstilbud til rådighed i form af information, videndeling, involvering, dialog og refleksion.

Eksterne klinikforløb skal ikke selvstændigt vurderes.

5.5 Afbrydelse af uddannelsesforløb

Ved afbrydelse af et uddannelsesforløb før tid for eksempel på grund af sygdom eller barsel kan kursisten søge om overflytning til et efterfølgende optag på uddannelsen. For genoptagelsen gælder fortsat, at kursisten skal have en uddannelsesaftale med en arbejdsgiver.

Aftalen mellem kursisten og arbejdsgiver vurderes og revideres eventuelt i forbindelse med afbrydelse. Bringes ansættelsen til ophør under uddannelsen udmeldes kursisten samtidig af Specialuddannelsen i Borgernær Sygepleje, med mindre der er indgået anden aftale med arbejdsgiver.

6. Kompetencer ved afslutning af uddannelsesafsnit 1, 2 og 3

Gennem tilegnelse af viden og færdigheder i kliniske og teoretiske uddannelseselementer vil kursisten i løbet af uddannelsens tre afsnit kunne opnå specifikke kliniske, organisatoriske samt kvalitetsudviklende og -forankrende kompetencer. Herunder præsenteres kompetencemål for de tre uddannelsesafsnit og delafsnit. For samlede beskrivelser af mål for viden, færdigheder og kompetencer i uddannelses- og delafsnit se bilag 2 -4.

6.1 Kompetencer ved afslutning af uddannelsesafsnit 1: Kliniske kompetencer

Uddannelsesafsnit 1 er opdelt i 3 delafsnit. Herunder beskrives kompetencemål for hvert delafsnit. Samlede mål med mål for viden, færdigheder og kompetencer findes beskrevet i bilag 2.

6.1.1 Delafsnit 1a: Syge ældre

Efter delafsnit 1a kan kursisten:

- Selvstændigt varetage den komplekse sygepleje hos syge ældre i ustabile forløb herunder rettidigt observere behov for og iværksætte sundhedsfremmende og forebyggende indsatser
- Kan selvstændigt håndtere kompleks sygepleje til syge ældre i ustabile forløb lokalt og på tværs af sektorer samt vurdere og foreslå opfølgning på arbejdspladsens samlede indsats
- Tage ansvar for at udvikle egne og lokale samarbejdspartneres faglighed i den borgernære sygepleje til syge ældre.

6.1.2 Delafsnit 1b: Borgere og pårørende i langvarige sygdomsforløb

Efter delafsnit 1b kan kursisten:

- Påtage sig ansvar for på et fagligt og etisk grundlag at inddrage borgere og pårørende i rehabiliterende sygepleje i alle faser og overgange i langvarige og uforudsigelige forløb
- Bidrage til videreudvikling af arbejdspladsens praksis for borger- og pårørendeinddragelse i rehabiliterende sygepleje
- Udvikle egen faglig dømmekraft.

6.1.3 Delafsnit 1c: Borgere med psykisk sygdom og/eller misbrug

Efter delafsnit 1c kan kursisten:

- Varetage sygepleje til borgere med psykisk sygdom og/eller misbrug på et fagligt, juridisk og professionelt etisk grundlag
- Bidrage til egen og andre personalegruppers tryghed og sikkerhed i relationer med borgere med svær psykisk sygdom og/eller misbrug
- Tage ansvar for og vurdere egen og arbejdspladsens behov for faglig udvikling indenfor sygepleje til borgere med psykisk sygdom og/eller misbrug.

6.2 Kompetencer ved afslutning af uddannelsesafsnit 2: Organisatoriske kompetencer

Herunder beskrives kompetencemål for uddannelsesafsnit 2. Samlede mål for viden, færdigheder og kompetencer findes nærmere beskrevet i bilag 3.

Efter uddannelsesafsnit 2 kan kursisten:

- Selvstændigt varetage klinisk lederskab i komplekse borgerforløb
- Selvstændigt koordinere og dokumentere individuelle borgerforløb og bidrage til koordinering af indsatser på tværs af professioner og organisationer i social- og sundhedssektoren
- Sammen med og med afsæt i den enkeltes ressourcer udvikle borgerens og /eller de pårørendes evne til at navigere i eget forløb
- Bidrage til organisatorisk læring og udvikling via reflekterede forslag til forbedring af samarbejdet på tværs af professionelle og organisatoriske grænseflader.

6.3 Kompetencer ved afslutning af uddannelsesafsnit 3: Kvalitetsarbejde og forankring af ny viden

Herunder beskrives kompetencemål for uddannelsesafsnit 3. Samlede mål for viden, færdigheder og kompetencer findes nærmere beskrevet i bilag 4.

Efter uddannelsesafsnit 3 kan kursisten:

- Arbejde forbedringsorienteret med afsæt i data og egen praksis
- Indgå i og kvalificere tilrettelæggelsen af lokal og tværsektoriel kvalitetsudvikling og -sikring
- Selvstændigt identificere, gennemføre, evaluere og perspektivere mindre kvalitetsudviklingsprojekter på egen arbejdsplads
- Selvstændigt lede faglige møder i borgerforløb
- Bidrage til enkeltpersoners og arbejdspladsens udvikling og forankring af ny viden gennem undervisning, vejledning og rådgivning målrettet specifikke sundhedsfaglige indsatsområder.

7. Bedømmelse af kliniske uddannelsesafsnit

Ved afslutning af kliniske perioder vurderer den uddannelsesansvarlige sygeplejerske (evt. vejleder) om kursisten har nået uddannelsesafsnittets mål. I bedømmelsen indgår uddannelsesafsnittets obligatoriske opgave (se afsnit 7.1). I uddannelsesforløb, hvor der ikke sker den forventede læringsmæssige progression i den kliniske uddannelse, kan den uddannelsesansvarlige sygeplejerske evt. i samråd med uddannelsesinstitutionen tilrettelægge supplerende læringstilbud.

7.1 Obligatoriske opgaver

Formålet med obligatoriske opgaver er dels at understøtte kursistens læring gennem integration af teori og klinik og dels at frembringe et supplerende grundlag for vurdering af om uddannelsesafsnittets læringsmål nås.

Obligatoriske opgaver placeres fortrinsvist i kliniske perioder af følgende del- og uddannelsesafsnit 1a, 1b, 1c, 2 og 3 og de skal være gennemført, inden uddannelsens prøver kan aflægges. De obligatoriske opgaver konstrueres, så de meningsfuldt understøtter kursisten i at nå uddannelsesafsnittets læringsmål gennem integration af indhold og metoder i såvel teori som klinik. Opgaverne findes nærmere beskrevet i specialuddannelsesplanen.

8. Prøver

Eksamen til specialsygeplejerske i borgernær sygepleje er erhvervet, når kursisten under uddannelse har gennemført og fået bedømt de obligatoriske opgaver, den kliniske del af uddannelsen samt alle prøver er bestået.

Sædvanligvis aflægges obligatoriske opgaver og prøver på dansk. Efter aftale kan de aflægges på norsk eller svensk.

8.1 Prøve efter 1. uddannelsesafsnit

Principper for prøven:

- Kombinationsprøve – dvs. kort skriftligt (og/eller andet) produkt efterfulgt af mundtlig prøve
- Skal dokumentere teoretiske og kliniske kompetencer i borgernær sygepleje svarende til læringsmål for samt indhold og metoder i hele uddannelsesafsnit 1.
- Intern bedømmelse med deltagelse af to eksaminatorer
- Individuel bedømmelse, men elementer af prøven kan evt. udarbejdes i gruppe
- Prøvens skriftlige og mundtlige dele bedømmes samlet efter 7-trins skalaen.

Detaljerede prøvekrav findes i specialuddannelsesplanen.

8.2 Afsluttende prøve

Principper for prøven:

- Kombinationsprøve bestående af et skriftligt produkt efterfulgt af mundtlig prøve
- Afsæt i problemstilling i borgernær sygepleje
- Involverer empirisk undersøgelse i egen praksis
- Ekstern bedømmelse
- Prøven skal dokumentere opfyldelse af mål uddannelsens læringsudbytte
- Prøvens skriftlige og mundtlige dele bedømmes samlet efter 7-trinsskalaen.

Detaljerede prøvekrævier findes i specialuddannelsesplanen.

8.3 Eksamensbestemmelser

Prøver afholdes indenfor rammerne af Uddannelses- og forskningsministeriets Bekendtgørelse nr. 1500 af 02/12/2016 om prøver og eksamen i erhvervsrettede videregående uddannelser

Bedømmelse sker efter principperne i Bekendtgørelse nr. 114 af 03/02/2015 om karakterskala og anden bedømmelse. Behandling af klage- og ankesager se bilag 5.

9. Kursistevaluering

Der foretages kursistevaluering to gange i uddannelsens forløb: midtvejs efter uddannelsesafsnit I, samt ved uddannelsens afslutning, hvor hele uddannelsen evalueres på tværs af teori og klinik.

Bilagsoversigt

Bilag 1: Mål for læringsudbytte ved uddannelsens afslutning

Bilag 2: Mål for læringsudbytte ved afslutning af uddannelsesafsnit 1's delafsnit

Bilag 3: Mål for læringsudbytte ved afslutning af uddannelsesafsnit 2

Bilag 4: Mål for læringsudbytte ved afslutning af uddannelsesafsnit 3

Bilag 5: Behandling af klage- og ankesager

Bilag 1: Mål for læringsudbytte ved uddannelsens afslutning

Specialuddannelsen skal sikre, at kursisten gennem klinisk og teoretisk uddannelse når uddannelsens samlede mål for viden, færdigheder og kompetencer:

VIDEN:

- Har viden baseret på praksiserfaring, teori, forskning, nationale og regionale styringsdokumenter samt kliniske retningslinjer om borgeres komplekse problemstillinger som følge af multiple somatiske og/eller psykiske sygdomme
- Har forståelse for og kan på et højt fagligt niveau reflektere over de menneskelige, faglige, organisatoriske og samfundsmæssige betydninger af borgeres komplekse problemstillinger.

FÆRDIGHEDER:

- Kan vælge, vurdere og anvende udvalgte metoder, teorier og forskningsresultater i refleksion over komplekse borgernære problemstillinger
- Kan anvende og kombinere metoder og redskaber med generelle færdigheder i udøvelse, ledelse, formidling og udvikling af borgernær sygepleje
- Kan træffe teoretisk, praktisk og organisatorisk begrundede kliniske beslutninger og afprøve, evaluere og kritisk vurdere nye løsningsforslag i eller tæt på borgerens eget hjem
- Kan formidle komplekse praksisnære problemstillinger og begrundede løsningsforslag til borgere, pårørende og samarbejdspartnere.

KOMPETENCER:

- Kan selvstændigt og sammen med lokale og tværsektorielle samarbejdspartnere varetage sygepleje til borgere i komplekse og uforudsigelige forløb, der kræver nye løsninger i borgerens eget hjem eller nærmiljø
- Kan selvstændigt påtage sig faglig ledelse af sygepleje samt koordinere tværprofessionelle, tværsektorielle og borgerinvolverende indsatser i sammenhængende borgerforløb
- At tage ansvar for egen og bidrage til organisationens udvikling gennem systematisk arbejde med kvalitetssikring, udvikling, formidling og videndeling.

Bilag 2: Mål for læringsudbytte ved afslutning af uddannelsesafsnit 1's delafsnit

Delafsnit 1a: Syge ældre

Efter delafsnit 1a har kursisten under uddannelse til specialsygeplejerske i borgernær sygepleje opnået følgende mål for viden, færdigheder og kompetencer:

Viden

- Kan forstå og forklare syge ældres helbredsproblemer som følge af multisygdom og polyfarmaci
- Har viden om og kan i praksis identificere og skelne tegn på normale aldersforandringer og typiske tegn på skrøbelighed og sygdom hos ældre
- Har indsigt i relevante nationale, regionale og lokale styringsdokumenter relateret til syge ældre
- Har teoretisk og erfaringsbaseret viden om og kan reflektere over metoder til hverdagsobservation hos syge ældre
- Har viden om metoder til sundhedsfremmende og forbyggende tiltag målrettet syge og skrøbelige ældre.

Færdigheder

- Kan på baggrund af viden om multisygdom og polyfarmaci vurdere og handle på tidlige sygdomstegn hos syge og skrøbelige ældre
- Kan med afsæt i nationale, regionale og lokale styringsdokumenter kortlægge og reflektere over indsatser målrettet syge ældre på tværs af kommune, almen praksis og sygehus
- Kan videreformidle sin faglige viden om syge og skrøbelige ældre og herved støtte lokale faglige og tværfaglige samarbejdspartnere i refleksioner over hverdagsobservationer og handlemuligheder
- Kan i samarbejde med og afstemt borgerens helbredsmæssige formåen planlægge, iværksætte og evaluere specifikke sundhedsfremmende og forbyggende initiativer.

Kompetencer

- Kan selvstændigt varetage den komplekse sygepleje hos syge ældre i ustabile forløb herunder rettidigt opspore behov for og iværksætte sygeplejefaglige, behandlende samt sundhedsfremmende og forebyggende indsatser
- Kan selvstændigt håndtere kompleks sygepleje til syge ældre i ustabile forløb samt vurdere behov for opfølgning på arbejdspladsens samlede indsats
- Kan tage ansvar for at udvikle egne og lokale samarbejdspartneres faglighed i den borgernære sygepleje til syge ældre.

Delafsnit 1b: Borgere og pårørende i langvarige sygdomsforløb

Efter delafsnit 1b har kursisten under uddannelse til specialsygeplejerske i borgernær sygepleje opnået følgende mål for viden, færdigheder og kompetencer:

Viden

- Har viden om metoder til at tilrettelægge, gennemføre, vurdere og justere rehabiliterende sygepleje i alle faser af borgeres sygdomsforløb
- Kan på et fagligt og etisk grundlag reflektere over borgeres og pårørendes individuelle og sociale forudsætninger for at indgå i beslutninger om og tage ansvar for egen sundhed, pleje og behandling
- Kan systematisk reflektere over egne kliniske beslutninger og involvering af borgere i fælles beslutningstagen
- Har forskningsbaseret viden om borgeres og pårørendes oplevelse af faser og overgange i langvarige og uforudsigelige sygdomsforløb.

Færdigheder

- Anvende og vurdere udvalgte metoder til inddragelse af borgere og pårørende i målsætning, handling, evaluering og justering af rehabiliterende sygepleje
- Kan vurdere borgeres og pårørendes sundhedskompetencer og på et fagligt etisk grundlag involvere dem i kliniske beslutninger og varetagelse af egen sundhed, pleje og behandling
- Kan formidle refleksioner over egen kliniske beslutningstagning
- Kan læse, vurdere og anvende resultater af national og international sygeplejeforskning om borger og pårørende i kortlægning, analyse og diskussion af borgere- og pårørendes oplevelse af overgange i sygdoms- og behandlingsforløb.

Kompetencer

- Kan påtage sig ansvar for på et fagligt og etisk grundlag at inddrage borgere og pårørende i rehabiliterende sygepleje i alle faser og overgange i langvarige og uforudsigelige forløb
- Kan bidrage til videreudvikling af arbejdspladsens praksis for borger- og pårørendeinddragelse i rehabiliterende sygepleje
- Kan udvikle egen faglige dømmekraft og involvere borgere i fælles beslutningstagen.

Delafsnit 1c: Borgere med psykisk sygdom og/eller misbrug

Efter delafsnit 1c har kursisten under uddannelse til specialsygeplejerske i borgernær sygepleje opnået følgende mål for viden, færdigheder og kompetencer:

Viden

- Har indsigt i udvalgte psykiatriske diagnoser og misbrugsformer, deres typiske symptomer og behandling
- Kan forstå og forklare for hvordan det er at leve med psykisk sygdom og/eller misbrug, hvor stress kan være et grundvilkår i borgerens liv
- Kan reflektere over psykisk syge borgeres situation på grundlag af en professionel etik og kendskab til relevant lovgivning
- Har viden om risikoen for at udvikle professionel magtesløshed i personalegruppen overfor borgere med psykisk sygdom og/eller misbrug.

Færdigheder

- Kan anvende udvalgte metoder til vurdering af borgerens tilstand og på baggrund heraf foretage og handle på en konkret risikovurdering
- Kan kommunikere professionelt og konfliktløsende i mødet med borgere med psykisk sygdom og/eller misbrug
- Kan identificere tegn på og modvirke professionel magtesløshed hos sig selv og i personalegruppen
- Kan kortlægge og vurdere arbejdspladsens behov for opdateret viden om sygepleje til borgere med psykisk sygdom og/eller misbrug.

Kompetencer

- Kan varetage sygepleje til borgere med psykisk sygdom og/eller misbrug på et fagligt, juridisk og professionelt etisk grundlag
- Kan bidrage til egen og andre personalegruppers tryghed og sikkerhed i relationer med borgere med svær psykisk sygdom og/eller misbrug
- Kan tage ansvar for og vurdere egen og arbejdspladsens behov for faglige udvikling indenfor sygepleje til borgere med psykisk sygdom og/eller misbrug.

Bilag 3: Mål for læringsudbytte ved afslutning af uddannelsesafsnit 2: Organisatoriske kompetencer

Efter uddannelsesafsnit 2 har kursisten under uddannelse til specialsygeplejerske i borgernær sygepleje opnået følgende mål for viden, færdigheder og kompetencer:

Viden

- Har viden om klinisk lederskab og gældende regler for videredelegering
- Kan redegøre for sundhedsvæsnets organisering og koordinering mellem statslige, regionale, kommunale og lokale niveauer herunder almen praksis og speciallæger
- Har forståelse for, hvilke centrale forhold, der kan medføre kompleksitet i borgerforløb
- Kan redegøre for den sociale indsats organisering og tilbud til borgere og/eller pårørende i egen kommune
- Kan redegøre for relevant teoretisk viden og modeller for koordinering af indsatser på det operative niveau, herunder betydningen af dokumentation og kommunikation.

Færdigheder

- Kan lokalt praktisere klinisk lederskab, herunder når plejeopgaver efter gældende regler varetages af andre, så ressourcer og kompetencer anvendes bedst muligt i forhold til borgerens behov
- Kan inden for rammen af de ydelser og indsatser og med afsæt i borgerens ønsker prioritere, organisere og dokumentere plejeopgaver i komplekse forløb
- Kan på tværs af professionelle og organisatoriske grænseflader tage initiativ til at inddrage relevante aktører i individuelle borgerforløb
- Kan mediere samarbejdet mellem borgere og/eller pårørende og sociale og sundhedsfaglige aktører involveret i samme borgerforløb
- Kan anvende og vurdere praktiske/materielle, teknologiske og informationsmæssige aspekter forbundet med at skabe sammenhæng i overgange i sundhedsvæsnets
- Kan analysere eksisterende samarbejdsstrukturer og -processer i udvalgte organisatoriske grænseflader.

Kompetencer

- Selvstændigt varetage klinisk lederskab i komplekse borgerforløb
- Selvstændigt koordinere og dokumentere individuelle borgerforløb og bidrage til koordinering af indsatser på tværs af professioner og organisationer i social- og sundhedssektoren
- Sammen med og med afsæt i den enkeltes ressourcer udvikle borgerens og /eller de pårørendes evne til at navigere i eget forløb
- Bidrage til organisatorisk læring og udvikling via reflekterede forslag til forbedring af samarbejdet på tværs af professionelle og organisatoriske grænseflader.

Bilag 4: Mål for læringsudbytte ved afslutning af uddannelsesafsnit 3: Kvalitetsarbejde og forankring af ny viden

Efter uddannelsesafsnit 3 har kursisten under uddannelse til specialsygeplejerske i borgernær sygepleje opnået følgende mål for viden, færdigheder og kompetencer:

Viden

- Har viden om kvalitetsudviklingsprocessen og kendskab til relevante kvalitetsindikatorer
- Har kendskab til teori om implementering af nye tiltag og kan reflektere over personlige og organisatoriske forandringsprocesser
- Har viden om og metoder til at tilrettelægge og lede faglige møder
- Har viden om pædagogisk tilrettelæggelse og gennemførelse af undervisning, vejledning og rådgivning samt forståelse for betydningen af deltagerforudsætninger i relation hertil.

Færdigheder

- Kan anvende den terminologi der bruges inden for kvalitetsudvikling samt systematisk vurdere og følge op på indsamlede kvalitetsdata
- Kan tilrettelægge og lede faglige møder i borgerforløb
- Kan analysere behov for, tilrettelægge, gennemføre og evaluere undervisning, vejledning og rådgivning inden for et specifikt sundhedsfagligt indsatsområde målrettet enkeltpersoner eller en udvalgt personalegruppe med udgangspunkt i dennes/disses forudsætninger.

Kompetencer

- Arbejde forbedringsorienteret med afsæt i data og egen praksis
- Indgå i og kvalificere tilrettelæggelsen af lokal og tværsektoriel kvalitetsudvikling og -sikring
- Selvstændigt identificere, gennemføre, evaluere og perspektivere mindre kvalitetsudviklingsprojekter på egen arbejdsplads
- Selvstændigt lede faglige møder i borgerforløb
- Bidrage til enkeltpersoners og arbejdspladsens udvikling og forankring af ny viden gennem undervisning, vejledning og rådgivning målrettet specifikke sundhedsfaglige indsatsområder.

Bilag 5: Behandling af klage- og ankesager